

8

EXILI, REPRESSIÓ I CLANDESTINITAT

La Dictadura franquista avorta el brillant període de transformacions socials i de construcció nacional de Catalunya liderat per Esquerra i obre un fosc període de repressió social i política que dura quasi quatre dècades, durant les quals els drets civils, socials i econòmics són negats, la llengua catalana perseguida i la Generalitat abolida, en un nou intent de genocidi cultural contra Catalunya.

Les persones que han format part de sindicats o partits polítics són perseguides i represaliades. Més de 700 militants d'Esquerra són executats, entre ells una quarantena d'alcaldes i l'únic diputat que no havia marxat a l'exili. Però sens dubte el cas més paradigmàtic és la de **l'únic president d'un país democràtic afusellat: Lluís Companys, assassinat el 15 d'octubre de 1940 al castell de Montjuïc de Barcelona, després d'haver estat lliurat per la Gestapo al govern franquista espanyol.**

Josep Irla, d'Esquerra, pren el relleu de Companys. I el 1954 Irla, per motius de salut, és substituït pel líder d'Esquerra, Josep Tarradellas com a nou president de la Generalitat a l'exili.

Al llarg de tot el franquisme Esquerra forma part de multitud d'iniciatives polítiques, sempre amb l'objectiu de la recuperació de la democràcia i de la llibertat nacional de Catalunya.

El general Francisco Franco
Arzu de l'Editorial Grijalbo

Reunió de la direcció d'ERC a l'exili, a Montpeller 1945

Arxiu d'Esquerra Republicana de Catalunya

- 01. Josep Delmàs
- 02. Miquel Salvador
- 03. Joan Sardà
- 04. Miquel Borràs
- 05. Miquel Soler
- 06. Humbert Torres
- 07. Francesc de Jorda
- 08. Lluís Masas
- 09. Lluís Dolz
- 10. Josep Pons i Puig
- 11. Ramon Noya i Riera
- 12. Josep Tarradellas
- 13. Antoni Borràs i Virgili

Primera reunió a París del Govern de la Generalitat a l'exili 1946

Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols

D'esquerra a dreta: Josep Camer, Carles Pi i Sunyer, Pompeu Fabra, Josep Irla, Joan Comanera, i Antoni Rovira i Virgili.

Butlletí *Resistència*, editat a Barcelona Núm. 2, (30 de gener de 1946)

Col·lecció Robert Sumoca

Josep Tarradellas reunit a Mèxic amb els diputats del Parlament de Catalunya que el van elegir president de la Generalitat 7 d'agost de 1954

Col·lecció de Jordi Romeu
Imatge cedida per Enciclopèdia Catalana

Lluís Companys

Anuà Històric de la Ciutat

"A tots els que m'han agraviat perdono; a tots els qui hagi pogut agraviar demano perdó. Si he de morir, moriré serenament. No queda tampoc en mi l'ombra d'un rancor. Donaré gràcies a Déu de que m'hagi procurat una mort tant bella pels ideals. Ell ha volgut aquest destí, i li dic encara la gratitud d'aquesta placidesa i serenitat que m'omplen al pensar en la mort, que veig atansar-se sense temor. La meva petitesa no podia esperar una fi més digna. Per Catalunya, i lo que representa de Pau, Justícia i Amor.

Lluís Companys"

Últim escrit de Lluís Companys
14 d'octubre de 1940

Centre d'Història Contemporània de Catalunya